



## Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έκτο τμήμα)

της 30ής Σεπτεμβρίου 2015\*

«Κοινοτικό σήμα — Διαδικασία ανακοπής — Αίτηση καταχώρισης κοινοτικού εικονιστικού σήματος BASmALI — Μη καταχωρισμένο προγενέστερο σήμα ή προγενέστερο σημείο BASMATI — Σχετικός λόγος απαραδέκτου — Άρθρο 8, παράγραφος 4, του κανονισμού (ΕΚ) 207/2009»

Στην υπόθεση T-136/14,

**Tilda Riceland Private Ltd**, με έδρα το Gurgaon (Ινδία), εκπροσωπούμενη από τους S. Malynicz, barrister, N. Urwin και D. Sills, solicitors,

προσφεύγουσα,

κατά

**Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ)**, εκπροσωπούμενου από τους Π. Γερουλάκο και P. Bullock,

καθού,

έτερος διάδικος κατά τη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ:

**Siam Grains Co. Ltd**, με έδρα την Μπανγκόγκ (Ταϊλάνδη),

με αντικείμενο προσφυγή ακυρώσεως κατά της αποφάσεως του τετάρτου τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ της 18ης Δεκεμβρίου 2013 (υπόθεση R 1086/2012-4), σχετικά με διαδικασία ανακοπής μεταξύ της Tilda Riceland Private Ltd και της Siam Grains Co. Ltd,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

συγκείμενο από τους S. Frimodt Nielsen, πρόεδρο, F. Dehousse (εισηγητή) και A. M. Collins, δικαστές,

γραμματέας: J. Palacio González, κύριος υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη το δικόγραφο της προσφυγής που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 24 Φεβρουαρίου 2014,

έχοντας υπόψη το υπόμνημα αντικρούσεως που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 23 Ιουλίου 2014,

κατόπιν της συνεδριάσεως της 21ης Απριλίου 2015,

εκδίδει την ακόλουθη

\* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

## Απόφαση

### Ιστορικό της διαφοράς

- 1 Στις 4 Νοεμβρίου 2003 η Siam Grains Co. Ltd υπέβαλε αίτηση καταχώρισεως κοινοτικού σήματος στο Γραφείο Εναρμόνισεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ) βάσει του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1), όπως έχει τροποποιηθεί [αντικαταστάθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 207/2009 του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ L 78, σ. 1)].
- 2 Το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση είναι το εξής εικονιστικό σημείο:



- 3 Το προϊόν για το οποίο ζητήθηκε η καταχώριση ανήκει στην κλάση 30 κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας, για τη διεθνή ταξινόμηση των προϊόντων και των υπηρεσιών με σκοπό την καταχώριση των σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως έχει αναθεωρηθεί και τροποποιηθεί, και αντιστοιχεί στην ακόλουθη περιγραφή: «Μακρύκοκκο ρύζι».
- 4 Η αίτηση καταχώρισεως κοινοτικού σήματος δημοσιεύθηκε στο Δελτίο κοινοτικών σημάτων αριθ. 37/2004, της 13ης Σεπτεμβρίου 2004.
- 5 Στις 10 Δεκεμβρίου 2004, η United Riceland Private Ltd, νυν Tilda Riceland Private Ltd (στο εξής: προσφεύγουσα), άσκησε ανακοπή δυνάμει του άρθρου 42 του κανονισμού 40/94 (νυν άρθρου 41 του κανονισμού 207/2009) κατά της καταχώρισεως του σήματος που είχε ζητηθεί για το προϊόν που αναφέρεται στη σκέψη 3 ανωτέρω.

- 6 Η ανακοπή στηριζόταν στο μη καταχωρισμένο προγενέστερο σήμα ή στο προγενέστερο σημείο BASMATI, το οποίο χρησιμοποιείται στις συναλλαγές σε σχέση με το ρύζι.
- 7 Ο λόγος ανακοπής ήταν ο προβλεπόμενος στο άρθρο 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 40/94 (νυν άρθρο 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 207/2009). Η προσφεύγουσα υποστήριξε, μεταξύ άλλων, ότι, βάσει του ισχύοντος στο Ηνωμένο Βασίλειο δικαίου, μπορούσε να εμποδίσει τη χρήση του σήματος του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση, με την αγωγή λόγω απατηλής χρήσεως διακριτικού σημείου (action for passing off).
- 8 Στις 28 Ιανουαρίου 2008, το τμήμα ανακοπών απέρριψε εξ ολοκλήρου την ανακοπή. Ειδικότερα, εκτίμησε ότι η προσφεύγουσα δεν είχε προσκομίσει έγγραφα που να εκθέτουν τον τρόπο με τον οποίο γινόταν η εμπορική διάθεση του ρυζιού που εξάγει στο Ηνωμένο Βασίλειο. Υπ' αυτές τις συνθήκες, η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι είχε αποκτήσει το απαραίτητο «goodwill» ώστε να ευδοκιμήσει η ανακοπή της, βάσει του δικαίου περί απατηλής χρήσεως το οποίο εφαρμόζεται στο Ηνωμένο Βασίλειο.
- 9 Στις 20 Μαρτίου 2008, η προσφεύγουσα άσκησε προσφυγή ενώπιον του ΓΕΕΑ, βάσει των άρθρων 57 έως 62 του κανονισμού 40/94 (νυν άρθρων 58 έως 64 του κανονισμού 207/2009), κατά της αποφάσεως του τμήματος ανακοπών.
- 10 Με απόφαση της 19ης Μαρτίου 2009, το τέταρτο τμήμα προσφυγών του ΓΕΕΑ απέρριψε την προσφυγή. Έκρινε κατ' ουσίαν ότι, δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 40/94, η ανακόπτουσα όφειλε να αποδείξει ότι ήταν κάτοχος του δικαιώματος στο οποίο θεμελιωνόταν η ανακοπή. Εντούτοις, στην προκειμένη περίπτωση, η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι ήταν κάτοχος του αντιταχθέντος δικαιώματος. Ειδικότερα, το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι ο όρος «basmati» δεν αποτελούσε σήμα ή σημείο καλυπτόμενο από δικαίωμα κυριότητας, αλλά απλώς τη συνήθη ονομασία μιας ποικιλίας ρυζιού. Ο όρος «basmati» έχει γενικό χαρακτήρα. Εξάλλου, το τμήμα προσφυγών τόνισε ότι το δικαίωμα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, προς προστασία του οποίου προβλέπεται η αγωγή λόγω απατηλής χρήσεως διακριτικού σημείου, δεν αφορά το επίμαχο σημείο, αλλά το «goodwill». Το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι είχε δικαίωμα βιομηχανικής ιδιοκτησίας επί του όρου «basmati» και ότι κατά συνέπεια η ανακοπή δεν πληρούσε την προϋπόθεση —την οποία προβλέπει ο κανονισμός 40/94— περί υπάρξεως δικαιώματος βιομηχανικής ιδιοκτησίας.
- 11 Με απόφαση της 18ης Ιανουαρίου 2012, Tilda Riceland Private κατά ΓΕΕΑ — Siam Grains (BASMALI) (T-304/09, Συλλογή, EU:T:2012:13), το Γενικό Δικαστήριο ακύρωσε την απόφαση του τμήματος προσφυγών της 19ης Μαρτίου 2009. Το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι το τμήμα προσφυγών έσφαλε καθόσον απέρριψε την ανακοπή με το σκεπτικό ότι η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι ήταν δικαιούχος του επίμαχου σημείου, χωρίς να εξετάσει ειδικώς αν η προσφεύγουσα είχε αποκτήσει δικαιώματα επί του εν λόγω σημείου κατ' εφαρμογήν του δικαίου του Ηνωμένου Βασιλείου (σκέψη 29 της αποφάσεως).
- 12 Κατόπιν της αποφάσεως BASMALI, σκέψη 11 ανωτέρω (EU:T:2012:13), η υπόθεση αναπέμφθηκε στο τέταρτο τμήμα προσφυγών του ΓΕΕΑ.
- 13 Με απόφαση της 18ης Δεκεμβρίου 2013 (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση) το τέταρτο τμήμα προσφυγών του ΓΕΕΑ απέρριψε την προσφυγή. Έκρινε, κατ' ουσίαν, ότι η προσφεύγουσα δεν είχε αποδείξει τη χρήση του ονόματος «basmati» ως διακριτικού σημείου στις συναλλαγές. Υπό τις συνθήκες αυτές, το τμήμα προσφυγών δεν εξέτασε εάν η προσφεύγουσα είχε αποκτήσει δικαιώματα επί του σημείου αυτού δυνάμει του δικαίου του Ηνωμένου Βασιλείου.

## Αιτήματα των διαδίκων

14 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

- να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·
- να καταδικάσει το ΓΕΕΑ στα δικαστικά έξοδα.

15 Το ΓΕΕΑ ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

- να απορρίψει την προσφυγή·
- να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

## Σκεπτικό

16 Προς στήριξη της προσφυγής της, η προσφεύγουσα προβάλλει έναν και μόνο λόγο ακυρώσεως, ο οποίος αντλείται από παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 207/2009.

17 Πρώτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το σημείο BASMATI είναι διακριτικό καθόσον προσδιορίζει συγκεκριμένη ποικιλία ρυζιού η οποία απολαύει φήμης χάρη στην ποιότητά της, το άρωμά της και άλλες ιδιότητες. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι έχει προσκομίσει σχετικά αποδεικτικά στοιχεία ενώπιον του ΓΕΕΑ. Κατ' αυτήν, το τμήμα προσφυγών φαίνεται να προσθέτει ένα συμπληρωματικό κριτήριο, βάσει του οποίου η κυριότητα επί του σημείου πρέπει να είναι αποκλειστική. Σε αυτό το πλαίσιο, το σημείο BASMATI δεν διαφέρει από τα σημεία CHAMPAGNE ή SWISS CHOCOLATE και μπορεί να τύχει, όπως ακριβώς ισχύει και γι' αυτά, προστασίας δυνάμει αγωγής λόγω απατηλής χρήσεως διακριτικού σημείου. Λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων της συγκεκριμένης υποθέσεως, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το σημείο BASMATI πληροί όλα τα κριτήρια ώστε να τύχει προστασίας βάσει του δικαίου του Ηνωμένου Βασιλείου. Δεύτερον, η προσφεύγουσα εκτιμά ότι, ως αλλοδαπός παραγωγός και εξαγωγέας του επίμαχου προϊόντος, διαθέτει «goodwill» επί του σημείου BASMATI (από κοινού με άλλους επιχειρηματίες), καίτοι στην πραγματικότητα το εμπορεύεται άλλη εταιρία στο Ηνωμένο Βασίλειο. Το τμήμα προσφυγών παρέβλεψε, κατά την προσφεύγουσα, τα στοιχεία που αυτή προσκόμισε στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας. Τρίτον, το γεγονός ότι πλείονες επιχειρηματίες χρησιμοποιούν τα δικά τους διακριτικά σήματα τα οποία συνδέονται προς το σημείο BASMATI δεν θίγει τον διακριτικό χαρακτήρα του σημείου αυτού.

18 Το ΓΕΕΑ δέχεται ότι η προσέγγιση του τμήματος προσφυγών, καίτοι σύμφωνη προς την έννοια του διακριτικού χαρακτήρα όπως αυτή εφαρμόζεται δυνάμει του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι δύσκολο να συμβιβαστεί με τις ιδιαιτερότητες της καλούμενης «διευρυμένης» μορφής της αγωγής λόγω απατηλής χρήσεως διακριτικού σημείου, καθώς και με τις αποφάσεις των δικαστηρίων του Ηνωμένου Βασιλείου. Εντούτοις, τα στοιχεία που περιέλαβε η προσφεύγουσα στον φάκελο δεν αποδεικνύουν ότι το ρύζι μπασμάτι γίνεται αντιληπτό από το κοινό του Ηνωμένου Βασιλείου ως προϊόν «πρόδηλης φήμης» λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του, κριτήριο το οποίο απορρέει από τη νομολογία των δικαστηρίων του Ηνωμένου Βασιλείου. Το ΓΕΕΑ παραδέχεται ότι το τμήμα προσφυγών δεν διατύπωσε καμία σχετική ρητή αναφορά. Εντούτοις, από την εξέταση του τμήματος προσφυγών προκύπτει ότι, εάν είχε ρητώς αναπτύξει το ζήτημα αυτό, θα είχε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι τα αποδεικτικά στοιχεία του φακέλου δεν καθιστούν δυνατό τον συσχετισμό του σημείου BASMATI προς «πρόδηλη φήμη». Τέλος, για λόγους πληρότητας, το ΓΕΕΑ υποστηρίζει ότι η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι διέθετε «goodwill» ούτε ότι υπέστη σχετική βλάβη. Ως εκ τούτου, το ΓΕΕΑ καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, ακόμα κι αν υποθεθεί ότι η θέση του τμήματος προσφυγών δεν είναι ορθή ως προ το εάν η παραδοσιακή έννοια του διακριτικού χαρακτήρα ως στοιχείου το οποίο καθιστά δυνατή την ταυτοποίηση της εμπορικής προελεύσεως των προϊόντων εφαρμόζεται

επίσης στην περίπτωση της λεγόμενης «διευρυμένης» αγωγής λόγω απατηλής χρήσεως διακριτικού σημείου, τα αποδεικτικά στοιχεία του φακέλου δεν εξαρκούν για να αποδείξουν ότι το ενδιαφερόμενο κοινό του Ηνωμένου Βασιλείου αντιλαμβάνεται το σημείο BASMATI ως χαίρον «πρόδηλης φήμης».

- 19 Επισημαίνεται ότι, δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 207/2009, ο δικαιούχος μη καταχωρισμένου σήματος ή άλλου χρησιμοποιούμενου στις συναλλαγές σημείου το οποίο δεν έχει μόνον τοπική ισχύ μπορεί να ασκήσει ανακοπή κατά της καταχώρισεως κοινοτικού σήματος εφόσον και στο μέτρο που, υπό τους όρους που προβλέπονται στη νομοθεσία της Ένωσης ή στο δίκαιο του κράτους μέλους το οποίο είναι εφαρμοστέο επί του σημείου αυτού, αφενός, έχουν αποκτηθεί δικαιώματα επί του εν λόγω σημείου πριν την ημερομηνία καταθέσεως της αιτήσεως καταχώρισεως κοινοτικού σήματος ή, ενδεχομένως, πριν την ημερομηνία της προτεραιότητας που προβάλλεται προς στήριξη της αιτήσεως καταχώρισεως κοινοτικού σήματος και, αφετέρου, το εν λόγω σημείο παρέχει στον δικαιούχο του το δικαίωμα να απαγορεύσει τη χρήση πλέον πρόσφατου σήματος.
- 20 Εξάλλου, κατά το μέτρο που η προσφεύγουσα επικαλείται προς στήριξη της ανακοπής της την προβλεπόμενη στο δίκαιο του Ηνωμένου Βασιλείου αγωγή λόγω απατηλής χρήσεως διακριτικού σημείου, πρέπει να υπομνησθεί ότι το δίκαιο του κράτους μέλους που εφαρμόζεται εν προκειμένω είναι ο Trade Marks Act, 1994 (νόμος του Ηνωμένου Βασιλείου περί σημάτων), του οποίου το άρθρο 5, παράγραφος 4, ορίζει μεταξύ άλλων:

«Η καταχώριση σήματος δεν είναι δυνατή, αν και κατά το μέτρο που η χρήση του στο Ηνωμένο Βασίλειο δύναται να αποκλεισθεί:

- a) δυνάμει οποιουδήποτε κανόνα δικαίου [ιδίως, δυνάμει του δικαίου περί απατηλής χρήσεως διακριτικού σημείου (law of passing off)] που προστατεύει μη καταχωρισμένο σήμα ή οποιοδήποτε άλλο σημείο το οποίο χρησιμοποιείται στις συναλλαγές [...]».
- 21 Από την ως άνω διάταξη, όπως ερμηνεύεται από τα εθνικά δικαστήρια, προκύπτει ότι ο ανακόπτων πρέπει να αποδείξει, σύμφωνα με το νομικό καθεστώς της αγωγής λόγω απατηλής χρήσεως διακριτικού σημείου την οποία προβλέπει το δίκαιο του Ηνωμένου Βασιλείου, ότι πληρούνται τρεις προϋποθέσεις, δηλαδή απόκτηση «goodwill» (ήτοι δυνάμειως προσελκύσεως της πελατείας) από το μη καταχωρισμένο σήμα ή το επίμαχο σημείο, παραπλανητική παρουσίαση εκ μέρους του δικαιούχου του πλέον πρόσφατου σήματος και πρόκληση βλάβης στο «goodwill» (βλ. απόφαση BASMALI, σκέψη 11 ανωτέρω, EU:T:2012:13, σκέψη 19 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 22 Εξάλλου, από τη νομολογία των εθνικών δικαστηρίων προκύπτει ότι σημείο με το οποίο δηλώνονται αγαθά ή υπηρεσίες μπορεί να έχει αποκτήσει φήμη στην αγορά, κατά την έννοια του δικαίου που διέπει την αγωγή λόγω απατηλής χρήσεως διακριτικού σημείου, ακόμη και αν χρησιμοποιείται από περισσότερους επιχειρηματίες στο πλαίσιο της εμπορικής τους δραστηριότητας (Chocosuisse Union des fabricants suisses de chocolat & Ors κατά Cadbury Ltd. [1999] EWCA Civ 856). Επομένως, αυτή η καλούμενη «διευρυμένη» μορφή της αγωγής λόγω απατηλής χρήσεως διακριτικού σημείου, την οποία αναγνωρίζουν τα δικαστήρια του Ηνωμένου Βασιλείου, παρέχει σε πλείονες επιχειρηματίες τη δυνατότητα να κατέχουν δικαιώματα επί σημείου το οποίο έχει αποκτήσει φήμη στην αγορά (απόφαση BASMALI, σκέψη 11 ανωτέρω, EU:T:2012:13, σκέψη 28).
- 23 Το τμήμα προσφυγών επισήμανε ότι οι προϋποθέσεις περί της χρήσεως του ονόματος «basmati» στις συναλλαγές και περί της τοπικής ισχύος του σημείου του οποίου γίνεται επίκληση πρέπει να ερμηνεύονται υπό το πρίσμα των ενιαίων κανόνων του δικαίου της Ένωσης. Συναφώς, το τμήμα προσφυγών έκανε δεκτό ότι, για να ικανοποιείται η απαίτηση περί χρήσεως στις συναλλαγές, μη καταχωρισμένο σήμα ή σημείο πρέπει να χρησιμοποιείται ως διακριτικό στοιχείο υπό την έννοια ότι πρέπει να χρησιμεύει ως στοιχείο ταυτοποίησης οικονομικής δραστηριότητας ασκούμενης από τον δικαιούχο του. Στην προκειμένη περίπτωση, το τμήμα προσφυγών κατέληξε στο συμπέρασμα ότι



βάσει των στοιχείων του φακέλου δεν αποδεικνύεται ότι η προσφεύγουσα είχε χρησιμοποιήσει το όνομα «basmati» ως διακριτικό σημείο στις συναλλαγές και ότι, ως εκ τούτου, μία από τις προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 207/2009 δεν επληρούτο.

- 24 Καίτοι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι διατυπωμένη κατά τρόπο αμφίσημο, προκύπτει απ' αυτήν ότι το τμήμα προσφυγών εκτίμησε ότι ο ενδεχόμενος διακριτικός χαρακτήρας του σημείου BASMATI θα έπρεπε να καθιστά δυνατό για την προσφεύγουσα να διακρίνει το προϊόν της από το αντίστοιχο των άλλων επιχειρήσεων, περιλαμβανομένων εκείνων που εμπορεύονται επίσης ρύζι μπασμάτι. Τούτο προκύπτει ιδίως από το σημείο 33 της προσβαλλομένης αποφάσεως, όπου το τμήμα προσφυγών επισημαίνει σαφώς ότι το γεγονός ότι το ρύζι μπασμάτι διατίθεται στην αγορά υπό διαφορετικά σήματα «αποκλείει την πιθανότητα» ο όρος «μπασμάτι» καθεαυτός να μπορεί να γίνει αντιληπτός ως στοιχείο «το οποίο διακρίνει το ρύζι μιας επιχειρήσεως από το ρύζι άλλων επιχειρήσεων». Επιπροσθέτως, στα σημεία 25 και 31 της προσβαλλομένης αποφάσεως, το τμήμα προσφυγών επισήμανε ότι το ρύζι μπασμάτι το οποίο εξάγει η προσφεύγουσα στο Ηνωμένο Βασίλειο δεν το εμπορευόταν η ίδια, αλλά άλλη εταιρία. Εξάλλου, στο σημείο 27 της προσβαλλομένης αποφάσεως, το τμήμα προσφυγών υπογράμμισε ότι το όνομα αγροτικού προϊόντος, του οποίου η εισαγωγή υπόκειται σε ορισμένη νομοθεσία κατ' εφαρμογήν της κοινής αγροτικής πολιτικής της Ένωσης, έχει την έννοια ότι προσδιορίζει τα χαρακτηριστικά του προϊόντος «και όχι [...] την εμπορική του προέλευση». Το τμήμα προσφυγών αναφέρθηκε επίσης στην «εμπορική προέλευση» του επίμαχου προϊόντος στα σημεία 29 και 32 της προσβαλλομένης αποφάσεως. Επιπλέον, στο σημείο 31 της προσβαλλομένης αποφάσεως, το τμήμα προσφυγών έκανε δεκτό ότι το «χρησιμοποιούμενο σήμα» για την «ταυτοποίηση» του ρυζιού που παράγει η προσφεύγουσα είναι το σήμα TILDA και όχι ο όρος «basmati». Προς στήριξη της εκτιμήσεώς του, το τμήμα προσφυγών επισήμανε ότι τα στοιχεία που προσκομίστηκαν στο πλαίσιο της συζητήσεως της υποθέσεως αποδεικνύουν ότι ο όρος «basmati» είχε χρησιμοποιηθεί σε συνδυασμό προς σήματα ή ονόματα εταιριών.
- 25 Άλλως, το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι ο διακριτικός χαρακτήρας του επίμαχου σημείου έπρεπε να απορρέει από τη λειτουργία του ως στοιχείου ταυτοποίησης της εμπορικής προελεύσεως των προϊόντων. Το ΓΕΕΑ επιβεβαίωσε αυτή την ερμηνεία της προσβαλλομένης αποφάσεως κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση.
- 26 Εντούτοις, η προσέγγιση του τμήματος προσφυγών στην προσβαλλόμενη απόφαση είναι, κατά τούτο, αντίθετη προς το άρθρο 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 207/2009.
- 27 Αληθεύει, βεβαίως, όπως επισημαίνει το τμήμα προσφυγών, ότι, στο πλαίσιο του άρθρου 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 207/2009, το επίμαχο σήμα πρέπει να χρησιμοποιείται ως διακριτικό στοιχείο, υπό την έννοια ότι πρέπει να χρησιμεύει για να προσδιορίζει οικονομική δραστηριότητα ασκούμενη από τον δικαιούχο του (απόφαση της 29ης Μαρτίου 2011, Anheuser-Busch κατά Budějovický Budvar, C-96/09 P, Συλλογή, EU:C:2011:189, σκέψη 149).
- 28 Εντούτοις, τούτο δεν σημαίνει ότι η λειτουργία της χρήσεως σημείου, στο πλαίσιο του άρθρου 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 207/2009, θα έπρεπε να συνίσταται αποκλειστικώς στην ταυτοποίηση της εμπορικής προελεύσεως των επίμαχων προϊόντων ή υπηρεσιών. Καταλήγοντας σε αυτό το συμπέρασμα, το τμήμα προσφυγών έθεσε προϋπόθεση η οποία δεν προβλέπεται στο άρθρο 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 207/2009, όπως ακριβώς υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, η προσφεύγουσα στο δικόγραφο της προσφυγής της.
- 29 Συναφώς, επισημαίνεται ότι το άρθρο 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 207/2009 καλύπτει τα μη καταχωρισμένα σήματα και κάθε «άλλο σημείο» το οποίο χρησιμοποιείται στις συναλλαγές. Στο πλαίσιο αυτό, και ελλείψει αντιθέτων ενδείξεων, η λειτουργία της χρήσεως του επίμαχου σημείου δύναται να έγκειται, λόγω της φύσεώς του, όχι μόνο στην ταυτοποίηση της εμπορικής προελεύσεως του οικείου προϊόντος από το ενδιαφερόμενο κοινό αλλά επίσης, μεταξύ άλλων, στην ταυτοποίηση της γεωγραφικής του προελεύσεως και των ιδιαίτερων εγγενών του χαρακτηριστικών (βλ., κατ' αυτήν την έννοια, απόφαση Anheuser-Busch κατά Budějovický Budvar, σκέψη 27 ανωτέρω, EU:C:2011:189,

σκέψη 147) ή χαρακτηριστικών στα οποία βασίζεται η φήμη του, στοιχείο που επισημαίνει, εξάλλου, και το ΓΕΕΑ στο δικόγραφο του. Το επίμαχο σημείο, αναλόγως της φύσεώς του, μπορεί επίσης να χαρακτηριστεί ως διακριτικό στοιχείο, οσάκις χρησιμεύει για την ταυτοποίηση των προϊόντων ή των υπηρεσιών που παρέχει επιχείρηση σε σχέση με τα αντίστοιχα άλλης επιχειρήσεως, αλλά επίσης, μεταξύ άλλων, οσάκις χρησιμεύει για την ταυτοποίηση ορισμένων προϊόντων ή υπηρεσιών σε σχέση προς άλλα, παρόμοια προϊόντα ή υπηρεσίες. Επομένως, η προσέγγιση του τμήματος προσφυγών συνεπάγεται τον αποκλεισμό από το πεδίο προστασίας του άρθρου 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 207/2009 των σημείων τα οποία χρησιμοποιούνται από πλείονες επιχειρηματίες ή τα οποία χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό προς σήματα, καίτοι η διάταξη αυτή δεν προβλέπει τέτοιο αποκλεισμό. Τούτο ισχύει, παραδείγματος χάριν, για τις γεωγραφικές ενδείξεις οι οποίες δεν έχουν καταχωρισθεί εντός της Ένωσης και οι οποίες μπορούν να τύχουν της προστασίας του άρθρου 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 207/2009. Τούτο ισχύει, επίσης, για τα σημεία τα οποία, καίτοι δεν καταχωρίστηκαν, μπορούν να προστατευθούν βάσει αγωγής λόγω απατηλής χρήσεως διακριτικού σημείου. Το ίδιο το τμήμα προσφυγών επισήμανε, εξάλλου, ότι η αγωγή λόγω απατηλής χρήσεως διακριτικού σημείου αφορά σημεία τα οποία καθιστούν δυνατή τη διάκριση κατηγορίας προϊόντων σε σχέση με «άλλα, παρόμοια προϊόντα» (σημείο 19 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Πρέπει επίσης να υπομνησθεί ότι η καλούμενη «διευρυμένη» μορφή της αγωγής λόγω απατηλής χρήσεως διακριτικού σημείου, την οποία αναγνωρίζουν τα δικαστήρια του Ηνωμένου Βασιλείου, καθιστά δυνατόν για πλείονες επιχειρηματίες να κατέχουν δικαιώματα επί σημείου το οποίο έχει αποκτήσει φήμη στην αγορά.

- 30 Στο πλαίσιο αυτό, ορισμένα σημεία, καίτοι χρησιμοποιούνται από πλείονες επιχειρηματίες ή έχουν συνδυασθεί προς σήματα, δύναται να αποτελούν στοιχεία με διακριτικό χαρακτήρα καθόσον καθιστούν δυνατή την ταυτοποίηση της οικονομικής δραστηριότητας την οποία ασκεί ο δικαιούχος τους. Πρέπει επίσης να σημειωθεί επ' αυτού ότι το τμήμα προσφυγών επισήμανε, παραπέμποντας στο *Oxford English Dictionary*, ότι το ρύζι μπασμάτι αποτελεί «ανώτερη ποικιλία ινδικού ρυζιού, το οποίο χαρακτηρίζεται από τη λευκότητά του και το άρωμα το οποίο εκλύει κατά τον βρασμό του».
- 31 Πρέπει να προστεθεί ότι, καίτοι τα προϊόντα της προσφεύγουσας όντως διατέθηκαν στο εμπόριο υπό το σήμα TILDA, όπως επισήμανε το τμήμα προσφυγών στο σημείο 25 της προσβαλλομένης αποφάσεως, από τον φάκελο του ΓΕΕΑ προκύπτει ότι ο όρος «basmati» εμφανίζεται επίσης ευκρινέστατα στις συσκευασίες των ως άνω προϊόντων. Συναφώς, είναι σαφές, όπως επισήμανε και το τμήμα προσφυγών στο σημείο 25 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι η προσφεύγουσα πώλησε σε άλλη εταιρία «ινδικό ρύζι μπασμάτι». Εξάλλου, σε αυτό το πλαίσιο, είναι άνευ σημασίας, για τους λόγους που σημειώθηκαν ανωτέρω, το γεγονός ότι τα προϊόντα της προσφεύγουσας τα οποία εξαγονται στο Ηνωμένο Βασίλειο διατέθηκαν στο εμπόριο στην επικράτεια του τελευταίου από την ως άνω άλλη εταιρία και όχι από την ίδια την προσφεύγουσα, καθόσον η χρήση του επίμαχου σημείου δεν λειτουργεί κατ' ανάγκην ως στοιχείο ταυτοποίησης της εμπορικής προελεύσεως του οικείου προϊόντος. Επιπροσθέτως, από κανένα στοιχείο δεν προκύπτει ότι, στο πλαίσιο του άρθρου 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 207/2009, ο ανακόπτων πρέπει να αποδεικνύει ότι εμπορεύεται ο ίδιος τα προϊόντα του εντός της οικείας επικράτειας.
- 32 Ως εκ τούτου, τα στοιχεία τα οποία επικαλέστηκε το τμήμα προσφυγών προς στήριξη της απορρίψεως της ανακοπής δεν άγουν στο συμπέρασμα ότι το επίμαχο σημείο δεν χρησιμοποιήθηκε ως στοιχείο με διακριτικό χαρακτήρα, με σκοπό την ταυτοποίηση οικονομικής δραστηριότητας ασκούμενης από την προσφεύγουσα.
- 33 Τα λοιπά επιχειρήματα του ΓΕΕΑ δεν είναι ικανά να ανατρέψουν το συμπέρασμα αυτό. Ιδίως όσον αφορά το επιχείρημα που προβάλλει το ΓΕΕΑ στο δικόγραφο του, κατά το οποίο τα στοιχεία που αναφέρθηκαν στο πλαίσιο της συζητήσεως της υποθέσεως σε καμία περίπτωση δεν θα οδηγούσαν το τμήμα προσφυγών στο συμπέρασμα ότι το σημείο BASMATI είχε αποκτήσει «πρόδηλη φήμη» εντός της οικείας επικράτειας ούτε ότι η προσφεύγουσα διέθετε «goodwill» ή ότι υπέστη σχετική βλάβη, είναι σαφές ότι τα ζητήματα αυτά δεν εξετάστηκαν από το τμήμα προσφυγών. Εντούτοις, πρέπει να υπομνησθεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο 65, παράγραφος 2, του κανονισμού 207/2009, το Γενικό

Δικαστήριο προβαίνει σε έλεγχο νομιμότητας των αποφάσεων του ΓΕΕΑ (βλ., κατ' αυτήν την έννοια, απόφαση της 5ης Ιουλίου 2011, Edwin κατά ΓΕΕΑ, C-263/09 P, Συλλογή, EU:C:2011:452, σκέψη 52). Αν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι τέτοια απόφαση, κατά της οποίας στρέφεται προσφυγή που ασκήθηκε ενώπιόν του, στερείται νομιμότητας, οφείλει να την ακυρώσει. Δεν μπορεί, εντούτοις, να απορρίψει την προσφυγή υποκαθιστώντας με τη δική του αιτιολογία αυτήν του αρμοδίου οργάνου του ΓΕΕΑ, που είναι ο εκδότης της προσβαλλομένης πράξεως [αποφάσεις της 25ης Μαρτίου 2009, Kaul κατά ΓΕΕΑ — Bayer (ARCOL), T-402/07, Συλλογή, EU:T:2009:85, σκέψη 49, και της 9ης Σεπτεμβρίου 2010, Axis κατά ΓΕΕΑ — Etra Investigación y Desarrollo (ETRAX), T-70/08, Συλλογή EU:T:2010:375, σκέψη 29]. Ως εκ τούτου, τα επιχειρήματα που παραθέτει το ΓΕΕΑ στο δικόγραφό του δεν μπορούν να οδηγήσουν στην απόρριψη της προσφυγής.

- 34 Λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των στοιχείων αυτών, πρέπει να γίνει δεκτός ο μοναδικός λόγος που προβάλλει η προσφεύγουσα και, κατά συνέπεια, να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση.

### **Επί των δικαστικών εξόδων**

- 35 Κατά το άρθρο 134, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα.
- 36 Δεδομένου ότι το ΓΕΕΑ ηττήθηκε, καθόσον η προσβαλλόμενη απόφαση ακυρώνεται, και η προσφεύγουσα είχε υποβάλει σχετικό αίτημα, το ΓΕΕΑ πρέπει να φέρει πέραν των δικαστικών του εξόδων και εκείνα της προσφεύγουσας.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Ακυρώνει την απόφαση του τετάρτου τμήματος προσφυγών του Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ) της 18ης Δεκεμβρίου 2013 (υπόθεση R 1086/2012-4).
- 2) Το ΓΕΕΑ φέρει τα δικαστικά του έξοδα, καθώς και τα δικαστικά έξοδα της Tilda Riceland Private Ltd.

Frimodt Nielsen

Dehousse

Collins

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 30 Σεπτεμβρίου 2015.

(υπογραφές)